

TÄVLINGSREGLEMENTE

I Gemensamma bestämmelser

II Dressyr

Gäller fr o m 1 januari 2013

”CODE OF CONDUCT”

1. Inom all hästsport är omsorgen om och omvårdnaden av hästen av yttersta vikt.
2. Hästens välbefinnande skall alltid komma i första hand, före krav från uppfödare, tränare, ryttare, ägare, hästhandlare, organisatör, sponsorer, media och funktionärer.
3. Hästens hälsa och välfärd måste garanteras vid all hantering av hästen såväl som vid all veterinär behandling.
4. Högt ställda kvalitetskrav på fodermedel, hygien, hälsa och säkerhet för hästen måste uppfyllas.
5. Tänk på hästens närmiljö. Ventilation, utfodring och vattning måste fungera tillfredsställande. Detta gäller också under transport av hästen.
6. Det är viktigt att ständigt verka för ökad utbildning och ökade kunskaper om hästhållning och träning.
7. För hästens bästa är det viktigt att ryttaren är kompetent och kunnig och dessutom i god fysisk kondition.
8. Hästen är en levande varelse och detta måste beaktas vid all ridning och träning. Metoder som FEI och Svenska Ridsportförbundet anser olämpliga får inte användas.
9. Svenska Ridsportförbundet skall på ett lämpligt sätt kontrollera att medlemmar, ridklubbar och distrikt värnar om hästens välfärd.
10. De nationella och internationella bestämmelser som gäller inom ridsporten beträffande hästens hälsa och välfärd måste följas inte bara under tävlingar utan också under träning. Tävlingsregler och bestämmelser måste ständigt granskas för att säkerställa hästens välbefinnande.

Innehållsförteckning

	SIDAN
1. Allmänna bestämmelser för dressyr tävling	mom 200 - 219 4
2. Särskilda bestämmelser för häst och ryttare	mom 220 - 239 15
3. Dressyrens grundprinciper	mom 240 - 269 26
4. Bedömningsgrunder	mom 270 - 279 38
5. Bestämmande av ordningsföljden	mom 280 - 284 43
6. Kvalifikation, uppklassning och nedklassning	mom 285 - 294 44
7. Övrigt	mom 295 - 299 52
Sakregister TR II	54

"H" = Bestämmelser som enbart gäller **häst**

"P" = Bestämmelser som enbart gäller **ponny**

"HK" = Bestämmelser som enbart gäller **handikapp**

© Copyright Svenska Ridsportförbundet. Alla Tävlingsreglementen med tillhörande dokument skyddas av lagen om upphovsrätt. Eftertryck eller annan kopiering förbjuden. Observera att uppdatering sker kontinuerligt. Information om att ändringar skett publiceras på hemsidan www.ridsport.se och användaren ansvarar själv för att hålla sig informerad om aktuella bestämmelser.

1. Allmänna bestämmelser för dressyrtävling

Mom 200

I dressyr får flera typer av tävlingar arrangeras på samma dag i följande kombinationer:

- Klubbtävling eller
- Inbjudningstävling eller
- Lokal- och regional tävling eller
- Regional- och nationell tävling eller
- Nationell- och elit tävling

1. Klubbtävling

Tävlingen är öppen endast för arrangerande klubbs medlemmar. Alla klasser kan ingå. För klubbtävling ska reglementet gälla i alla moment som rör säkerhet, handhavande av hästen samt uppträdande mot funktionärer, medtävlade o. dyl. Vad gäller tävlingens tekniska utförande i övrigt lämnas detta till arrangören.

I tävlingsledningen ska en av Ridsportförbundet utbildad funktionär, såsom instruktör, domare, banbyggare, tränare eller motsvarande ingå. Som medlem räknas den som erlagt helårsmedlemsavgift hos den arrangerande klubben.

2. Inbjudningstävling

För arrangerande klubb och högst tio inbjudna klubbar. Klasser enligt bestämmelserna för lokal tävling. Ansökan om inbjudningstävling, med angivande av klasser, lämnas senast en månad före tävlingens genomförande till respektive distrikt för godkännande.

3. Lokal tävling

Högsta klass som får förekomma är:

"H" och "P"	Ryttartest, Dressyryttartest, Lätt C-, Lätt B-, Lätt A:1, Lätt A:2, Lätt A:3, Lätt A:4, Lagtävlansprogram för ponnyallsvenskan samt kval för 5- och 6- åriga hästar och ponnyer.
"HK"	Alla grader samt Special Olympics skall erbjudas. På lokal tävling är det tillåtet att starta i valfri svårighetsgrad och utan klassificering.
Avdelningsridning	Alla klasser.

4. Regional tävling

Klasser som får förekomma är:

- "H" Lätt B-, Lätt A-, Msv C-, Msv B- och Msv A- klasser.
- "P" Lätt B-, Lätt A- klasser samt FEI:s Inledande program för ponnyryttare, FEI:s kūr för ponnyryttare.
- "HK" Alla grader samt Special Olympics skall erbjudas. På regional tävling är det tillåtet att starta i valfri svårighetsgrad och utan klassificering.

Avdelningsridning Alla klasser.

5. Nationell tävling

- "H" På nationell tävling måste Medelsvår A eller högre ingå.
Lägsta klass som får ingå är Lätt A.
- "P" På nationell tävling måste FEI:s Individuella mästerskapsprogram för ponnyryttare ingå. Lägsta klass som får ingå är Lätt A.
- "HK" Alla grader samt Special Olympics skall erbjudas. På nationell tävling är ryttare tillåten att i lagtävling och framridningsklass rida en svårighetsgrad lägre än sin klassificering.

6. Elittävling

För att en arrangör ska få arrangera elittävling ska tävlingsplatsen uppfylla krav som bestäms av Dressyrkommittén vad gäller tävlingstekniska förhållanden, premier, publikservice och mediakapacitet.

- "H" På elittävling måste Msv A- klass eller högre ingå.
Lägsta klass som får ingå är Medelsvår B.
- "P" På elittävling måste FEI:s Individuella mästerskapsprogram för ponnyryttare ingå. Lägsta klass som får ingå är Lätt A.
- "HK" SM, cup finaler samt internationella kval.

Mom 201

Reservmoment

Mom 202

Tävlingsbana

Med tävlingsbana menas det inhägnade, eller på annat sätt markerade, område inom vilket tävling äger rum.

Alla dressyprogram rids på banor med måtten 20x40 m eller 20x60 m, enligt för varje klass angivet program.

När tävling äger rum i ridhus, avpassas uppvisningen på lämpligt sätt efter ridhusets mått. Banan bör vara placerad så att trafik o dylikt inte inverkar störande. Sedan en klass/fulltalig kategori/avdelning har börjat, får byte från utebana till ridhus eller tvärtom ej ske.

Dressyrbanan mäts vid marken mellan staketens/väggarnas innersidor. När dressyrbanans begränsningslinjer utgörs av staket skall detta vara sammanhängande, ljust och ca 30 cm högt. Staketdelen vid A, eller av arrangören annan bestämd plats, skall vara lätt att flytta och tillräckligt bred för att underlätta in- och utsläpp av ekipagen. Staketet skall vara konstruerat så att hästarnas hovar ej kan fastna. Rep eller metall får ej användas.

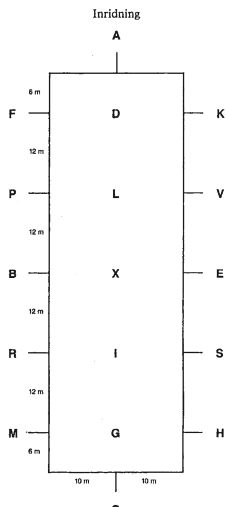
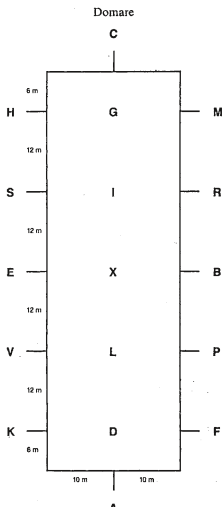
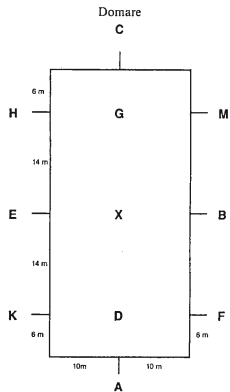
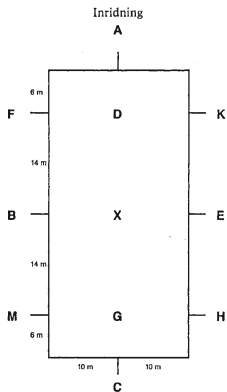
Vid elit- och mästerskapstävlingar samt vid bedömning av unga hästar /ponnyer skall banans in- och utsläpp vara stängt under pågående ritt samt mellan ritterna. Vid övriga tävlingar bestämmer arrangören om in- och utsläpp skall vara öppet under klass/klasser.

Punkterna längs kort- och långsidor skall markeras med bokstäver enl. bild och mått sist i mom 202. Bokstäverna skall vara mörka mot ljus bakgrund. De skall vara minst 25 cm höga, placeras ca ½ m utanför yttermarkeringen och skall vara synliga ovanför staketet. Ett tydligt tvärstreck (t ex svart tejp) bör markeras på staketet vid varje bokstav. Vid tävling inomhus får punkterna markeras på väggen.

Medellinjen bör vara diskret markerad. Beslut om markerad medellinje bestäms av arrangören. I kùrklasser och vid unghästbedömning skall medellinjen ej markeras. Markering på eller innanför spåret skall ej göras. Punkterna D, L, X, I och G skall ej markeras.

Vi tävling inomhus bör staketet om möjligt placeras både på kort- och långsidor minst 2 m från befintliga väggar med hänsyn tagen till korrekta banmått. När dressyrbanan iordningstälts för tävling, och är stängd, får banan ej beträdas. Överträdelse medför avstängning ur klassen. Gräs bana får endast användas vid inbjudnings- och lokal tävling.

"HK" Arenan skall vara säker för ryttare med handikapp som rider på kända och okända hästar. Om en synsvag ryttare är anmäld (ryttare med profil 37) skall punkterna längs spåret vara minst 1m höga och vara försedda med bokstäver som är minst 80 cm höga. Bokstäverna skall vara svarta på en vit bakgrund.

Mom 203

Framridningsbana

Framridningsbanan bör placeras minst 10 m från tävlingsbanan. Detta gäller ej collectring, som kan vara i angränsning till tävlingsbanan.

Vid nationell- och elitävling skall det finnas en framridningsbana av samma storlek som tävlingsbanan, och med ett underlag som så mycket som möjligt överensstämmer med tävlingsbanans.

Vid regional tävling och lägre får vid speciella omständigheter avsteg göras. Dock bör ej framridningsbanan ligga på gräs, om tävlingen äger rum på sand eller dylikt.

Banornas underlag skall meddelas i propositionerna. Framridningsbanan bör endast vara öppen för startande ekipage i pågående och följande klass.

Vid tävling som omfattar både ponny och häst får inte samma tränings- och framridningsbanor användas samtidigt av ponny- och hästekipage.

"HK" Minst en framridningsbana skall vara inhägnad av staket och försedd med reglementsenliga bokstäver. Då ekipage som tävlar i Grad 1 och Grad 2 befinner sig på framridningen skall ekipage som galopperar göra detta på av arrangören anvisad del av framridningsbanan.

På lånad häst är tillåten tid för framridning, minst 15 minuter för tävlande i Grad 1 och Grad 2 samt minst 20 min för tävlande i Lätt C /Grad 3 och Lätt B eller högre/ Grad 4. Tiden räknas från det att ryttaren är uppsutten. Uppsittning på lånad häst skall ske på av arrangören fastställd plats. Ryttaren räknas som uppsutten när han är klar att lämna uppsittningsplatsen. Särskild funktionär som ansvarar för uppsittningen på lånade hästar skall finnas.

Egna hästar som skall tävla i Grad 1 och Grad 2 får ridas 30 min per dag av någon annan än ryttaren (skritt på lång tygel före och efter ej inräknat). De sista 15 minuterna före start får endast den tävlande ryttaren rida hästen. Alla hästar får skrittas på lång tygel av någon annan än ryttaren.

Arrangör, lagledare och ryttare har gemensamt ansvar för att framridningstiderna respekteras under tävlingen.

Mom 204

Anmälan

Anmälan skall ske i Tävlingsdatabasen (TDB) enligt TR I.

Anmält ekipage betraktas som startanmält.

Arrangör kan vid anmälan välja att ta ut en anmälningsavgift på 100:-/klass.

Anmälningsavgiften får inte innebära en ytterligare kostnad, utan ska vara en del av den totala avgiften.

Endast vid uppvisande av läkar/veterinärintyg kan avgiften återbetalas. Avgift tas ej ut för ryttare på eventuell kölista.

Efteranmälan till en tävlingsdags klasser, måste ske senast kl. 18.00 dagen före. Ryttare som inte avanmält till klass och inte kommer till start skall erlägga en straffavgift på 150:-/klass.

Mom 205

Startordning

Klass får bestå av max 40 startande ekipage.

Om arrangör mottagit så många ekipage att de startande kommer att uppgå till fler än 40 st skall delning av klassen ske, antingen genom flera avdelningar, eller att klassen delas över två dagar.

Startordning skall ske genom lottnings.

"P" Varje kategori/sammanslagen kategori, lottas för sig.

Full kategori slås aldrig samman med annan full kategori.

Vid lagtävling lottar arrangören deltagande lags startordning. Respektive lagledare beslutar om det egna lagets startordning. Ekipage skall starta i enlighet med den lottade startordningen. Efteranmält ekipage skall starta först. Avsteg från dessa bestämmelser får endast ske vid särskilt vägande skäl och skall beviljas av överdomaren. Ryttare som rider två eller flera hästar på samma eller i olika banor

- skall rida hästarna i den lottade startordningen
- har inte rätt att få bättre startordning än att 8 startande ekipage skiljer hans starter åt.

Innan den definitiva startlistan fastställts får:

- en ryttare byta ut en anmäld häst mot en annan av honom riden häst, som inte tidigare varit anmäld i klassen, utan att det räknas som efteranmälan.
- en anmäld häst ridas av en annan ryttare, än med vilken hästen anmälts.
- en ryttare, utan att betala efteranmälningsavgift, flytta en anmäld häst till en annan klass än där hästen ursprungligen var anmäld. Sådant ekipage ska ur startordningssynpunkt behandlas som efteranmält.

Avsteg från dessa bestämmelser får endast ske vid särskilt vägande skäl och skall beviljas av överdomaren.

Om en ryttare på ogiltigt sätt och utan överdomarens tillstånd inplacerats i annan startordning än han har rätt till, kan hans startordning ändras sedan startlistan fastställts eller sedan klassen börjat.

Preliminära startlistor skall finnas tillgängliga senast kl. 18.00 tre dagar före aktuell tävling.

Definitiva startlistor för kommande tävlingsdags klasser skall finnas tillgängliga senast kl. 20.00 dagen före.

När definitiva startlistor fastställts skall ryttare inte vara skyldig att starta tidigare än han med ledning av startordningen kunnat beräkna som rätt starttid.

Bortfaller ekipage från den definitiva startlistan, skall paus göras i tävlingen.

”H” Fasta starttider skall anges i alla klasser vid nationell- och elitävling samt vid Msv A-klasser vid regionala tävlingar.

”P” Fasta starttider skall anges i alla klasser vid nationell- och elitävling.

Mom 206

Dressyrdomare

Domare får ej döma fler än 40 ekipage per dag, förutom vid fälttävlans dressyrprov där 50 ekipage får dömas. Vid Ryttest där flera ryttare tävlar samtidigt får domare döma:

- 15 grupper per dag när grupperna innehåller fyra ekipage
- 20 grupper per dag när grupperna innehåller tre ekipage
- 25 grupper per dag när grupperna innehåller två ekipage

Paus/pauser skall läggas in på lämpliga platser enligt överenskommelse med dömande domare.

Domarnas antal skall vara en, tre eller fem. Antal domare som krävs i olika klasser framgår av tabell på Ridsportförbundets hemsida. I klasser som döms med gemensamt domarkollegium skall minst två domare döma.

Domarordföranden placeras alltid vid C i medellinjens förlängning. När tre domare dömer placeras de övriga om möjligt vid E och M eller vid H och B. Om domarplats inte finns på någon långsida placeras de övriga vid H resp. M.

När fem domare dömer placeras de övriga vid E, H, M och B.

Domare bör placeras 3 – 5 m från tävlingsbanan. H- och M-domare placeras 2,5 m innanför långsidornas förlängning. Om möjligt skall domarna sittplatser placeras minst 0,5 m ovanför markytan.

Vid tävling, där av utrymmes- eller säkerhetsskäl dessa bestämmelser ej kan följas, arrangeras domarna placering i samråd med överdomare/domarordförande/arrangör på lämpligt sätt.

Mom 207

Följande anordningar och personal skall, utöver vad som tidigare eller i TR I angivits, stå till förfogande vid dressyrtävlingar:

- Domarsekreterare.
- Väl avgränsade och väderskyddade platser med bord och sittplatser för domare och domarsekreterare.
- Filtar till domare och domarsekreterare.
- Gällande godkända domarprotokoll för klassen med tävlande ryttares och hästars/ponnyers namn ifyllda.
- Vid de tillfällen när fasta starttider tillämpas skall officiell tid kunna visas i sekretariat och vid framridning.
- Visselpipa eller ringklocka och tidtagarur till domarordföranden.
- Åskådarplatser placerade minst 10 m från tävlingsbanan.
- Anordning för publicering av startordning och resultat.
- Avspärningsanordningar för säkerhetens upprätthållande, parkeringsplatser mm
- Startlista vid framridningsplatsen.
- Personal för insamling av domarprotokoll samt uträkning och publicering av resultat.
- Personal för fortlöpande underhåll av banan.
- Personal för in-och utsläpp av ekipage då detta används.
- Resultatredovisningsansvarig gentemot Ridsportförbundet/och eller resp. distrikt.

Mom 208

De olika dressyrprogrammen fastställs av Ridsportförbundet från period till period. Endast gällande program får användas. Såväl internationella som svenska dressyrprogram rids ur minnet, såvida inte annat anges i propositionerna.

Vid regional tävling och lägre har ryttare rätt att använda egen programläsare, som placeras så att domare ej störs (stillastående, utanför banan, samt om möjligt vid E eller B). Programläsaren får endast läsa programtexten.

”**HK**” Vid alla tävlingar har ryttare rätt att använda programläsare. Headset får användas efter godkännande av domaren, då skall programläsaren stå vid funktionär eller vid domaren som kontrollerar att endast programtexten läses.

”**H**” De program som är skrivna för 20x40 m bana bör ej ridas utomhus, ej heller inomhus där måtten medger att program på 20x60 m bana rids.

Mom 209

Tävlingsledning

1. Officiella funktionärer

Med officiella funktionärer menas domare och överdomare. Officiella funktionärer skall finnas från inbjudnings- t.o.m. elitävling. Officiell funktionär skall vara medlem i en av Ridsportförbundets organisationer. På Ridsportförbundets hemsida finns

- förteckning över olika kategorier av Ridsportförbundets godkända officiella funktionärer.
- regler som gäller för olika kategorier av officiella funktionärer.

2. Tävlingsledning

För varje tävling skall organisationen ha utsett en tävlingsledning i vilken skall ingå:

- Domare och domarordförande
- Överdomare
- Tävlingsledare

Vidare skall finnas en säkerhetsfunktionär, som hanterar frågor kring säkerheten vid tävling.

Säkerhetsfunktionären ansvarar för att "Checklista för tävlingar" är ifylld och överlämnad till överdomaren innan tävlingens början.

Vid nationella - och elitävlingar skall det finnas ett pressekretariat.

Organisationen utser övriga funktionärer som tävlingen behöver.

3. Domare

Domare får inte döma i dressyrklass eller fälttävlans dressyrprov där ryttare eller häst deltar som han under närmast föregående tre månader regelbundet instruerat eller ridit (gäller alla discipliner). Som regelbundenhet räknas minst en gång per vecka.

Domare får inte samtidigt vara tävlingsledare. Ovanstående gäller även hästägare eller närstående till tävlande eller när elev dömer sin tränare.

Domarordförande

Det åligger domarordförande i dressyrtävling att:

- kontrollera dressyrbanan/-banorna samt de aktuella bokstävernans placering
- kontrollera sekreterares och ev. tidtagares kunskap om sina uppgifter
- signalgivning för meddelande av starttillstånd och ev. "stoppsignal" fungerar
- gällande godkända domarprotokoll används
- med övriga domare gå igenom synpunkter på bedömningen m.m.

Överdomare

Överdomare skall finnas på alla dressyrtävlingar.

Vid elit-, mästerskaps- och lagtävlingar, skall auktoriserad överdomare finnas.

Auktoriserad överdomare bör inte tjänstgöra i den klubb han är medlem i.

Auktoriserad överdomare får inte utnyttjas som dömande domare eller ha andra arbetsuppgifter eller själv delta i tävlingen.

Vid övriga tävlingar kan en av domarna även fungera som överdomare.

Tävlingsorganisationen är skyldig att följa överdomarens beslut.

Överdomaren får inte utnyttjas som domare annat än efter medgivande från Ridsportförbundet.

Ridsportförbundet kan utse auktoriserad överdomare vid SM.

Mom 210 Tävlingsjury

Ärenden som rör olämpligt uppträdande mot häst, ryttare eller funktionär skall behandlas av en tävlingsjury. Juryn skall bestå av överdomaren, domarordföranden/ domaren och tävlingsledaren.

"HK" Vid tävlingar för funktionshindrade ryttare har tävlingsjuryn också ansvar för att endast för ryttaren godkända hjälpmedel används. Samt gällande de lånade hästarna:

- lottningen
- hästbyten
- att hästmaterialet används korrekt
- att avgöra om en tävlingshäst skall utgå om den under tävlingens lopp visar sig vara osäker. Om en häst, av det skälet blir utesluten, skall alla ryttare som har tilldelats hästen få möjlighet att rida en annan häst.

Mom 211

"HK" Synsvaga ryttare Synsvaga ryttare får rida med hjälp av ropare, d.v.s. en eller flera personer som är placerade på banan och markerar varje bokstav genom att ropa den så fort den är aktuell för ryttaren. Om det är flera ropare skall de vara placerade 2 m innanför fyrkantsspåret. Den synsvaga ryttaren får rida ett varv runt fyrkantsspåret och snett igenom före start för att lyssna av rösterna.

Mom 212

Prisutdelningar/ceremonier

Hästar/ponnyer skall ha rosetter och eventuellt pristäcke på innan inridning för pris-ceremoni i tävlingsarenan.

1. Vid inbjudnings-, lokal- och regional tävling skall de tre främst placerade pristagarna sitta till häst. Vid lagtävling skall det segrande laget sitta till häst. Övriga pristagare skall delta till fots på en av överdomaren/domarordföranden anvisad plats.

2. Vid nationell- och elitävling

alternativ a) De fem främst placerade pristagarna skall sitta till häst. Övriga pristagare skall delta till fots på en av överdomaren/domarordföranden anvisad plats.

alternativ b) Samtliga pristagarna skall sitta till häst, varvid de sist placerade i turordning (6-4) skall rida varsitt ärevarv i tävlingsarenan. Därefter sker gemensam prisutdelning för de tre främst placerade pristagarna. Övriga hämtar sina priser i sekretariatet.

Vid lagtävling skall de tre främst placerade lagen sitta till häst. Övriga pristagare skall delta till fots på en av överdomaren/domarordföranden anvisad plats.

3. Vid kval för unga hästar/ponnyer avgör arrangören om rosett delas ut.

Vid samtliga prisutdelningar är det tillåtet att ha en medhjälpare som har hästen/ponnyn i ledtygel under prisceremonin.

Om säkerheten riskeras kan prisutdelning ske till fots för samtliga pristagare.

Överdomaren kan besluta om annan ordning vid prisutdelning skall gälla.

Om en tävlande underlåter att delta i prisutdelning utan givet tillstånd av överdomaren, döms han till böter om lägst 150 kr eller högst 500 kr samt förlorar eventuellt hederspris, rosett och plakett.

Mom 213

"H" Vid inbjudnings- och lokal tävling utgår inte premier. Vid regional- och nationell tävling kan premier delas ut. Om premier delas ut skall minst anmälnings- och startavgiften återbetalas. Vid elitävling skall premier delas ut till alla placerade. Den lägsta premien skall uppgå till minst dubbla anmälnings- och startavgiften. Premiernas storlek skall anges i propositionerna. Vid kvalificeringsklasser för unga hästar delas premier inte ut

"P" Premier delas inte ut.

Mom 214 - 219

Reservmoment

2. Särskilda bestämmelser för häst/ponny och ryttare

Mom 220

Hästars och ponnyers rätt att starta

På tävlingsplatsen får hästen/ponnyen arbetas endast av den/de som skall starta den på meetinget. I samband med ritten får ekipage ej ledas in på eller ut från tävlingsbanan.

Häst/ponny får starta högst två gånger per dag. 4-årig häst/ponny får endast starta en gång per dag

Häst som startas i Intermediaire I eller högre klass får endast starta en klass/dag.

Vid olika tävlingar samma dag gäller ovanstående det totala antalet starter.

Vid inbjudnings- och lokal tävling tillåts häst/ponny genomföra sina båda starter i samma klass med olika ryttare. Detta skall i så fall framgå av propositionen.

Vid inbjudnings- och lokaltävling får Clear Round- klass/klasser ingå. Poäng enligt respektive poängtabell erhålles ej i Clear Round- klasser.

"H" För att få starta i vissa klasser gäller, förutom erforderlig kvalifikation, följande åldersgränser:

4-årig häst får starta i klasser tom Lätt B

5-årig häst får starta i klasser tom Msv C

6-årig häst får starta i klasser tom Msv B

7-årig häst får starta i klasser tom Intermediaire I

8-årig häst får starta alla klasser

Ekipage får, under samma meeting/helg, endast starta i följande kombinationer:

Lätt C, Lätt B och Lätt A

eller

Lätt A, Msv C och Msv B

eller

Msv B och Msv A

eller

Msv A, Intermediaire I och Intermediaire I B

eller

Intermediaire I, Intermediaire I B och Intermediaire II

eller

Intermediaire I B Intermediaire II och Grand Prix-klasser.
Genomförda ritter i felaktig kombination av ovanstående klasser leder till avstängning ur klasserna.

"P" För att få starta i vissa klasser gäller, förutom erforderlig kvalifikation, följande åldersgränser:

4-årig ponny får starta i klasser tom Lätt B

5-årig ponny får starta i alla klasser tom regional tävling där inte öppna, sluta eller enkla byten ingår

6-årig ponny får starta alla klasser

Kat B-ponny får starta i klasser tom FEI:s Lagtävlnsprogram för ponnyryttare.

Om ekipage är proportionerligt får ponny, som under kalenderåret uppnår högst 6 års ålder, startas av överårig ryttare i klasser utskrivna för ponnyer. Ekipaget skall starta utom tävlan och starta sist i resp kategori. Ponny som deltagit utom tävlan med överårig ryttare, får därefter inte starta inom tävlan under samma meeting.

"HK" Ryttare över 18 år kan ansöka om dispens för att få tävla ponny.

Mom 221

Ryttarens utrustning

Klädsel under ritten är riddräkt med huvudbonad och sporrar. Riddräkt består av ridkavaj, ridbyxor och ridstövlar samt ljus polotröja eller ljus skjorta med ljus krage. Vit slips eller vit plastrong får användas.

"HK" Vid lokala tävlingar och lägre kan ridkavaj bytas ut mot fritidsjacka/långärmad tröja.

Ridkavaj är en figurskuren kavaj av tyg, knäppt fram och försedd med öppet sprund i rygg eller båda sidor. Jacka som slutar vid midjan räknas ej som ridkavaj. Fr.o.m. Msv A är ridfrack tillåten.

Militär och polis får rida i uniform.

Vid all ridning inom hela tävlingsområdet skall godkänd hjälm, med hakbandet i funktion, alltid bäras. Ryttare eller annan person, som inte följer denna regel skall förbjudas fortsatt ridning. När hjälm tagits på får ridning fortsätta.

Vid framridning till och i Msv A- klasser och högre får ryttare som fyllt 18 år, förutom hjälm enligt ovan, som alternativ bära hatt eller kubb under ritten.

Handskar bör bäras. Säkerhetsväst får bäras utanpå eller innanför kavajen eller fracken. Vid inbjudnings- lokal- och regional tävling får ridstövlar bytas ut mot jodhursskor och stövelskaft eller enfärgade shortshaps utan fransar.

"HK" Vid alla tävlingar får ridstövlar bytas mot jodhpursskor och shortchaps i samma färg och utan fransar.

Sporrar skall vara av metall. Sporrarnas skänklar skall vara släta. Varje sporres hals/utskjutande del skall vara avrundad eller trubbig, rak eller mjukt böjd nedåt samt peka rakt bakåt från mitten av sporrens skänklar. Sporrar får vara fästade direkt i ridstövlarna. Om hjul- eller stjärnsporrar används skall trissorna vara avrundade och kunna rotera.

"P" Förutom ovanstående får sporrens hals/utskjutande del vara maximalt 15 mm mätt från ytersidan av sporrens skänkel.
Hjul- eller stjärnsporrar är ej tillåtna.

Sporre, avrundad

Sporre, trubbig

Vid framridning/träning på tävlingsområdet, i collectingring samt vid prisutdelning får ett ridspö bäras med en total längd av:

"H" max 1,20 m

"P" max 1,00 m

"HK" För respektive ryttare godkända hjälpmedel får användas.

Sporrar är inte obligatoriska. Spö får bäras.

Åsidosättande av reglerna för huvudbonad, spö och sporrar, vilka gäller hela tävlingsområdet under hela meetinget, medför avstängning ur klass/ klasser.

Mom 222

Hästens utrustning

På hela tävlingsområdet skall häst/ponny ledas i huvudlag med bett samt vara försedd med synlig nummerlapp. Saknad eller felaktig nummerlapp kan bestraffas med böter om 100 kr.

"H" Betsling vid dressyr tävling i lätta klasser tom Lätt A:4 skall vara trän.

I Msv C:1, Msv C:2, Msv B:1, Msv B:2, Msv B:3 och FEI:s Inledande program Msv B är betslingen valfritt trän eller kandar, vilket bestäms av ryttaren. I Msv B:4 och högre skall betslingen vara kandar. Betsling vid unghästbedömning skall vara trän.

"P" Alla klasser utskrivna för ponnyer rids på trän om ej annat anges i propositionerna.

- "H"** Diametern på de olika betten måste vara så stor att de inte kan skada hästen. Diametern mäts vid bettens ytterkant. Minsta diametern för stångbett skall vara 12 mm och för bridongbett 10 mm.
Minsta diametern för tränsbett i unghästbedömning skall vara 14 mm.
- "P"** Minsta diametern för tränsbett skall vara 10 mm.
- "HK"** Rids på träns. Kandar är tillåtet vid nationell och elitävling på egna hästar i Grad 3 och Grad 4 då FEI Para Equestrian Dressage Test rids.

Godkända prototyper av tränsbett samt stång- och bridongbett för ponny respektive häst framgår av visade bilder. Alla bett måste vara i originalskick och skall vara gjorda av metall eller hård plast. Överdrag med gummi/latex är tillåtet.

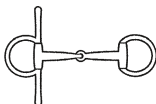
Tvåledat bett skall ha rundat mellanstycke.

Fler bilder finns på www.ridsport.se

Tillåtna brett dressyr Ponyy

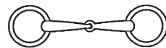
1. Rakt gummibett

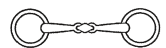
2. Tränsbett med fasta ringar, med eller utan parerdel

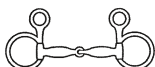
3. D-bett

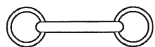
4. Tränsbett ledat

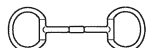
5. Tränsbett tvåledat med rörliga ringar. Mittel rörlig med rundad utformning. Också tillåtet med fasta ringar.

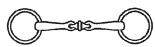
6. Hanging cheek snaffle

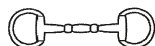
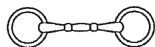
7. Rakt brett, även tillåtet med fasta ringar

8. Format tränsbett med formad mittdel

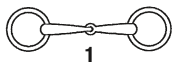
9. Tränsbett med roterad mittdel

10. Varianter av roterande tränsbett

Tillåtna tränbett dressyr Ridhäst

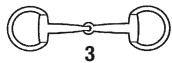
Bett

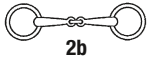
1

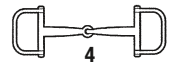
2a

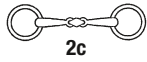
3

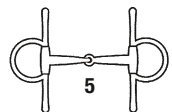
2b

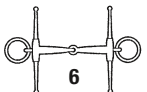
4

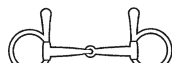
2c

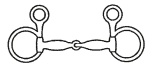
5

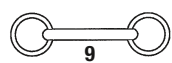
6

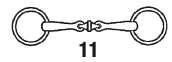
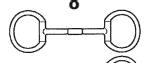
7

8

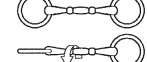
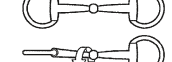
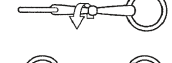
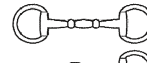
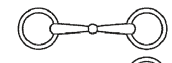
9

11

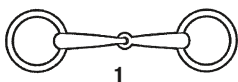
12

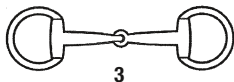
1. Tränbett med rörliga ringar
2. a, b, c Tränbett tvåledat med rörliga ringar. Mittdel rörlig med rundad utformning. Också tillåtet med fasta ringar.
3. Tränbett med fasta ringar
4. D-bett
5. Tränbett med fasta ringar och parerstänger
6. Tränbett med parerstänger
7. Tränbett, variant av nr 5 och 6
8. Hanging cheek snaffle
9. Rakt bett, oledat. Även tillåtet med fasta ringar
10. Format tränbett med roterad mittdel
11. Tränbett tvåledat med roterad mittdel
12. Varianter av roterande tränbett

Tillåtna bridongbett dressyr Ridhäst

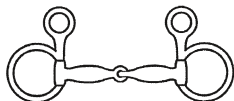
Bridongbett

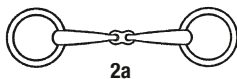
1

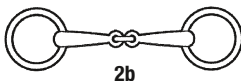
3

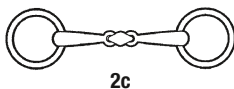
4

2a

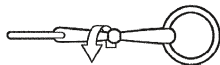
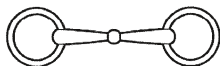
2b

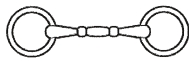
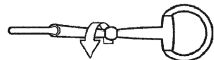
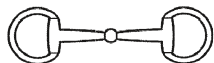
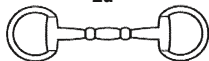
2c

2d

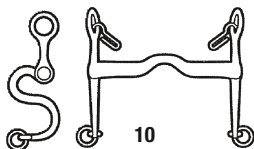
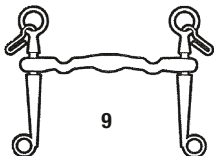
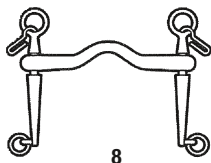
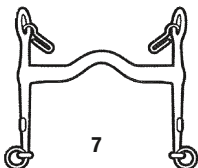
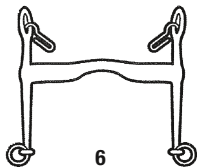
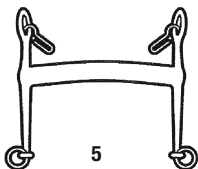
2e

1. Bridongbett med rörliga ringar
2. a,b,c,d Bridongbett tvåledat med rörliga ringar.
Mittdel rörlig med rundad utformning. Också tillåtet med fasta ringar.
2. d,e Bridongbett med roterande mittdel
3. Bridongbett med fasta ringar
4. Bridongbett med hanging cheeks.

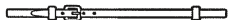
Tillåtna stångbett dressyr Ridhäst

Kandarstänger och tillbehör

11

13

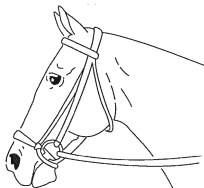
12

14

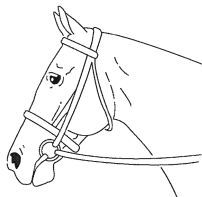
5. Kandarstång	10. Kandarstång med S-formad skänkel
6. Kandarstång	11. Kindkedja
7. Kandarstång	12. Skumrem
8. Kandarstång med rörlig skänkel	13. Kindkedjetunnel läder
9. Kandarstång med rörlig skänkel	14. Kindkedjetunnel gummi

Träns består av huvudlag och nosgrimma gjorda av enbart läder samt en- eller tvåledat bett, som skall vara gjort av metall eller hårt oböjligt plast- eller syntetmaterial, och kan även vara täckt med gummi.

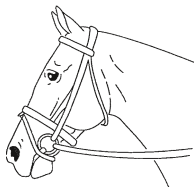
Tyglar skall vara av läder och/eller textil med eller utan läderstroppar. Även tyglar med tunn gummifodring eller gummivävt tyglar är tillåtna. Nosgrimma får spännas ovanför och/eller nedanför bettet. Tillåtna nosgrimmor framgår av bilderna.

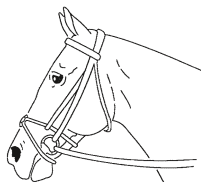
1. Remont nosgrimma
(hannoveransk)

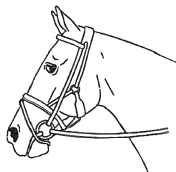
2. Engelsk nosgrimma

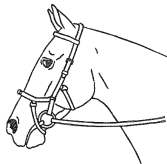
3. Aachen nosgrimma
(kombinerad nosgrimma)

4. Pullarnosgrimma,
med eller utan ringar

5. Kombinerad nosgrimma
med låg käkrem

6. Micklem bridle
med låg käkrem

1, 3, 4 och 6 är inte tillåtna när betsling med kandar används.

Om betsling med kandar används vid nr 5 är den nedre nosremmen ej tillåten.

Pannbandet skall vara av läder, får vara av annan färg än tränset och smyckat med en diskret dekor. Kandar består av huvudlag och nosgrimma gjorda av enbart läder, stång- och bridongbett samt kindkedja. Kindkedjan får vara gjord av metall och/eller läder.

Betten skall vara gjorda av metall eller hårt oböjligt plast- eller syntetmaterial, och kan även vara täckta med gummi. Stång- och bridongbett kan vara gjorda av olika material. Stångbettet skall ha oledat munstycke och fasta eller rörliga skänklar. Underskänkels längd under munstycket får ej överstiga 10 cm. Bridongbettet skall vara en- eller tvåledat.

Bridongringens diameter får ej överstiga 8 cm. Kindkedjan får vara försedd med skydd. Skumrem är tillåten. Nosgrimman skall spännas ovanför betten. Stång- och bridongtyglar samt pannband, skall vara i enlighet med beskrivningen för träns.

Mjukt fodrat skydd får användas på nackstycke och/eller på insidan av nosgrimman under hakan.

Ovanstående gäller även vid framridning där dock träns, enl. beskrivning ovan, alltid är tillåtet. Nosgrimmor får aldrig spännas så hårt att de kan orsaka hästen obehag eller skada. Vid framridning och prisutdelning är benskydd tillåtna. Vid framridning är täcke tillåtet.

Vid framridning är det förbjudet att använda någon slags hjälptygel. Longering, med användande av en lina och ev. inspänningstyglar, är tillåtet om det sker på av arrangören anvisad plats och inte stör övriga deltagare. Om inspänningstyglar används får de inte spännas så hårt att det orsakar hästen obehag.

Tömkörning på tävlingsplatsen är förbjuden. Flughuva är endast tillåten efter dispens given av överdomare eller domarordförande. Dispensen gäller då alla deltagande hästar.

Flughuvan, som skall skydda hästen från insekter, får endast täcka hästens öron samt ge utrymme för fastsättande av nackstycke och pannband. All övrig utrustning, ej nämnd ovan, är förbjuden och dess användande leder till avstängning ur klass/klasser.

Mom 223

Sadling

Sadeln skall vara av engelsk typ (se bild), försedd med stigläder, stigbyglar och sadelgjord. Vojlock av tyg, läder eller skinn och dämpande mellanlägg är tillåtet. Mellanlägg får placeras mellan sadel och vojlock eller under vojlock. Dämpande sitsinlägg för ryttare är ej tillåtet. Förgjord, sadelgjordstunnel och säkerhetshandtag är tillåtet.

”H” Vid inbjudnings- och lokaltävling är förutom ovanstående även svansrem tillåten.

”P” Förutom ovanstående är även förbygel, bröstasticka och svansrem tillåtet.
All övrig utrustning, ej nämnd ovan, är förbjuden och dess användande leder till avstängning ur klass/klasser.

Mom 224

All dekoration av häst/ponny med föremål som rosetter, blommor etc. är förbjudet.
Flätning av man och svans samt mönsterrykt på bakdelen är tillåtet.
Lösssvans är förbjuden.

Åsidosättande av reglerna i detta moment leder till avstängning ur klass/ klasser.

Mom 225-239

Reservmoment

3. Dressyrens grundprinciper

Mom 240

Dressyrens mål är att göra hästen lydig, användbar och angenäm att rida, så att alla rörelser kan utföras med små och omärkliga hjälper utan synbar ansträngning för ryttaren. Hästen skall ge intryck av att den av sig själv utför rörelserna. Genom systematisk stegring av gymnastiskt arbete skall muskulaturen och ledgångarna ges sådan styrka och elasticitet att hästen under ryttaren kan röra sig med bibehållen balans. Detta visar sig i fria och spänstiga gångarter, i likformighet, lätthet och ledighet vid rörelsernas utförande. Hästen skall snabbt, mjukt och villigt följa ryttarens, så vitt möjligt, omärkliga hjälper. Hästens bakben skall i alla gångarter röra sig energiskt. Vid minsta anfordran av ryttaren skall bakbenens framåt drivande eller uppbärande kraft ökas.

Hästen skall vara på tygeln. Såväl på stället som under rörelse skall den, med väl inrättad bakdel, så att bakbenen följer frambenens spår och med eftergift, ständigt bjuda framåt. Ryttarens hand skall behålla en jämn, lätt och mjuk förbindelse med hästens mun. Med stadigt huvud och fritt burens hals, där nacken som regel är högsta punkt, samt med nosen i eller något framför lodlinjen, skall hästen stödja lika på båda tyglarna. Med slutna mun och med tungan under bittet, skall den lugnt tugga på detta.

Mom 241

Samling.

Syftet med hästens samling är:

- a) att ytterligare utveckla och öka hästens balans
- b) att utveckla och öka hästens förmåga att engagera och sänka sin bakdel, för att därigenom avlasta frambdelen och göra den "lättare" och mer rörlig
- c) att genom ökad styrka och utvecklad bärighet göra hästen mer angenäm att rida.

Metoder att nå detta mål är bl. a övergångar mellan gångarter, tempoväxlingar, halvhalter samt skolorna öppna, sluta och förvänd sluta. Samling uppnås och utvecklas genom att bakbenen med mjukt böjda leder engageras framåt under hästens kropp, varvid förflyttning av tyngdpunkten sker framifrån och bakåt. Detta åstadkoms genom att ryttaren under korta men ofta upprepade moment aktiverar sina framåt drivande hjälper så att hästen drivs framåt mot en mer eller mindre stilla hand.

Handen fångar upp en del av rörelsen framåt så att eftergift i bakben, rygg, hals och nacke uppnås, vilket efter hästens utbildningsståndpunkt och byggnad ger avvägd resning av hals och huvud. Med andra ord "stäms hästen av" mellan ryttarens fram-

åtdrivande och förhållande hjälper, så att en del av rörelsen framåt "släpps igenom" så mycket att hästen förmås röra sig i det tempo som ger dess gång avsedd takt och balans.

Samling erhålls ej genom förkortande av tempo med enbart förhållande hand, utan i stället genom ökad aktivitet med säte och skänklar mot en mjukt uppsamlade och avstämmande hand, med syfte att engagera bakbenen djupare under hästens kropp.

Samling får inte förväxlas med enbart långsamt tempo. Samlingsgrad i olika klasser: När hästen rör sig med bibehållen rytm, med lätthet och utan att förlora någon balans i de moment programmet föreskriver, är samlingsgraden för klassen tillräcklig. Samling skall inte i första hand relateras till tempo.

Mom 242

Skritt skall ha en ren fyrtakt och vara energisk

1. Fri skritt är en vilande rörelse, där hästen lämnas fullkomlig frihet från tygeln och tillåts att sträcka ut hals och huvud. Tygeln skall hänga fritt Lösgjordhet i bog- och höftparti samt ryggverksamhet tillsammans med ett tydligt övertramp anger kvalitén i den fria skritten.
2. Ökad skritt skall vara så vägvinnande som möjligt utan att fotflyttningen blir överilad eller oregelbunden. Bakhovarna skall sättas klart framför framhovarnas spår. Ryttaren skall lämna stor frihet åt hästens hals och huvud men med sträckt tygel bibehålla kontakt med hästens mun. Hästens nos bör ej vara lägre än dess armbåge.
3. Mellanskritt skall vara lösgjord och regelbunden. Hästen skall röra sig livligt men avspänt och med eftergift på tygeln, men tillåtas pendla med huvudet i takt med fotflyttningen. Bakhovarna skall sättas framför framhovarnas spår.
4. Samlad skritt skall kännetecknas av att bakbenens uppbärande kraft tas mer i anspråk. Benen skall lyftas mer energiskt och som en följd av hästens ökade resning, med bibehållet lätt och mjukt stöd på bettet skall en, i förhållande till övriga skritter, tydlig förkortning av steglängden ske. Bakhovarna sätts bakom, i (eller för hästar med stort övertramp i ökad - och mellanskritt) något framför den samsidiga framhovens tramp. Kravet på steglängdens förkortning i samlad skritt avpassas efter dressyrståndpunkten och skärps ju högre upp i klasserna hästen kommer.

Vid bedömning av de olika skritterna skall stor vikt läggas vid skrittens renhet och regelbundenhet.

Mom 243

Trav skall vara tvåtaktig, ren, regelbunden och elastisk.

- 1 Arbetstrav skall kännetecknas av att hästen rör sig lösgjord och i jämvikt på tygeln med lika steglängd i ett väl avvägt och ganska friskt tempo. Hästens form avpassas efter dess utbildningsståndpunkt. Denna form av trav ligger mellan samlad - och mellantrav i vilken en häst som ännu ej utbildats i samling, skall visa en väl balanserad och aktiv trav med framåtbjudning och engagerat bakbensarbete.
  - 2 Samlad trav skall skiljas från arbetstrav genom en ökning av framdelens lätthet till följd av mer undersatta och böjda bakben samt ett något långsammare tempo. Hästens steglängd förkortas i förhållande till arbetstrav. Hästen skall med lätt framdel och bibehållen rytm röra sig med ökad schwung. Hästens vilande i stegets med svävning som följd är felaktig.
  - 3 Mellantrav ligger mellan arbets- och ökad trav men är till sin karaktär "rundare" än den ökade traven. Hästen skall röra sig med ökat påskjut från bakbenen och i något livligare tempo än i arbetstrav samt med en moderat ökning av steglängden. Ryttaren skall tillåta hästen att föra nosen något längre framför lodplanet än i arbets- och samlad trav.
  - 4 Ökad trav skall kännetecknas av att hästen med liksidig steglängd, där de diagonala benparens skenor är parallella, ökar sin steglängd så mycket som möjligt så att den med ett tydligt övertramp vinner mer mark. Detta åstadkoms genom kraftigt påskjut från bakbenen. Hästen skall förbli på tygeln men skall, utan att "luta sig" mot bettet visa en något längre och friare form. Genom god bogfrihet skall framhoven sättas i marken på den punkt, mot vilken den är på väg i stegets längsta moment. Ökad trav skall vara balanserad, rytmisk och fri från spänning.
  - 5 Förlängd steglängd ligger mellan arbets- och mellantrav. Denna form av trav visas där hästens utbildningsståndpunkt inte medger mellantrav. Förlängd steglängd skall utföras enligt beskrivningen för mellantrav, men med en måttligare längning av staget.
- "HK"** Lättridning är tillåten i samtliga dressyrprogram, Ryttaren väljer lättridning alt nedsittning. Byte får ej ske under pågående program. Lättridning i mellantrav är tillåten i samtliga dressyrprogram. Ryttare vars handikapp ej tillåter lättridning skall meddela detta vid startanmälan till klass där lättridning ingår.

Mom 244

Galopp skall vara tretaktig, välbalanserad, rytmisk och energisk.

- 1 Arbetsgalopp är en galopp som ligger mellan samlad galopp och mellangalopp. I arbetsgalopp skall hästen med god aktivitet i bakbenen men utan krav på mer samling än vad det innebär att hästen är på tygeln, röra sig balanserat och rytmiskt.
- 2 Samlad galopp kännetecknas av ökat engagemang i bakbenen och ökad lätthet i framdelen. Tempot är lägre än i arbetsgalopp. Galoppsprånget förkortas men skall visa mer höjd fram. Balansen förbättras och hästen blir därigenom smidigare.
- 3 Mellangalopp ligger mellan arbets- och ökad galopp. Hästen skall röra sig med ökat påskjut från bakbenen och i något livligare tempo än i arbetsgalopp samt med en moderat ökning av språnglängden vinna mer mark. Ryttaren skall tillåta hästen, att på tygeln, flytta fram nosen längre framför lodplanet samt att länga sin hals något. Galopprytmen skall bibehållas.
- 4 Ökad galopp kännetecknas av att hästen med bibehållen rytm genom ökat påskjut från bakbenen maximalt ökar språnglängden och därigenom vinner mer mark. Hästen skall förbli på tygeln men skall, utan att "luta sig" emot bettet visa en något längre och friare form.
- 5 Förlängd språnglängd ligger mellan arbets- och mellangalopp. Denna form av galopp visas där hästens utbildningsståndpunkt inte medger mellangalopp. Förlängd språnglängd skall utföras enligt beskrivningen för mellangalopp, men med en måttligare längning av språnget.
- 6 Hästen skall vara rak vid ridning av galopp på raka spår.

Mom 245

Förvänd galopp

Förvänd galopp innebär att ryttaren t ex på ett böjt spår till höger rider hästen i vänster galopp. Vid ridning av förvänd galopp skall hästen vara ställd åt galoppsidan. Hästens byggnad tillåter den inte att böja ryggraden i linje med det böjda spåret varför bakbenen kan komma "utanför" frambenens spår. Ryttaren skall försöka begränsa denna avvikelse så mycket som möjligt utan att störa galopptrytmen. Detta innebär, att om den förvända galoppen på en mindre båge är av god kvalitet, kan en svag dubbelspårighet tolereras.

Mom 246

Enkelt byte

Enkelt byte är ett byte av galopp, där hästen tas ner i skritt och efter 3 - 5 steg

omedelbart sätts i andra sidans galopp. Hästen skall utföra det enkla bytet med bibehållen balans och utan något inslag av travsteg.

Mom 247

A
Galoppombyte i språnget skall utföras i ett och samma galoppsprång. Galoppombytet skall genom balans och framåtbjudning vara rakt och vägvinnande. Kvaliteten på bytessprånget skall vara minst densamma som den galopp som föregår galoppombytet.

Hästen skall efter galoppombytet galoppa i samma rytm, tempo och balans som den gjorde innan galoppombytet.

B
Vid galoppombyten i serier gäller att galoppombytena skall vara raka och hästen skall, med bibehållen rytm och balans, utföra galoppombyten av samma kvalitet åt båda håll. För att inte hindra flytet i galoppombytesserier, kan tempot vara något högre än vad som annars är föreskrivet för samlad galopp.

För galoppombyten i olika språng gäller:

- i varje språng -hästen byter direkt efter det den landat efter föregående galoppombyte.
- i vartannat språng -efter det inledande galoppombytet skall hästen ta ett galoppsprång till i samma sidas galopp innan nästa galoppombyte sker.
- i vart tredje språng -efter det inledande galoppombytet skall hästen ta två galoppsprång till i samma sidas galopp innan nästa galoppombyte sker.
- i vart fjärde språng -efter det inledande galoppombytet skall hästen ta tre galoppsprång till i samma sidas galopp innan nästa galoppombyte sker.

Mom 248

Halt
I halten skall hästen stå stilla, uppmärksam och rak med lodrätt ställda framben och med bakhovarna ungefär lodrätt under höftknölnarna. Vikten skall fördelas mellan alla fyra benen, som parvis skall vara i höjd med varandra.

Halsens och nackens resning skall anpassas efter hästens utbildningsståndpunkt och så att huvudet närmar sig lodplanet med nosen något framför lodlinjen. Hästen skall, med bibehållen framåtbjudning, stadigt förbli på tygeln med lätt och mjuk förbindelse till ryttarens hand samt vara beredd på att vid minsta anmaning från ryttaren röra sig framåt eller rygga.

Mom 249

Ryggning

Hästen skall villigt och taktmässigt och med fram- och bakhovarna på samma linje flytta sig bakåt. Fotflyttningen skall vara i det närmaste diagonal och varje hov lyftas från marken. Under halten som föregår ryggningen och under själva ryggningen skall hästen vara på tygeln och bibehålla sin framåtbjudning.

Motstånd mot eller förekommande av ryttarens hjälper, bakbenens avvikande från den raka linjen, breddade i stället för böjda bakben och släpande framben är allvarliga fel. Hästen skall omedelbart efter ryggningen försättas i anvisad gångart. I lätt klass kan något steg i mellanliggande gångart tolereras.

Mom 250

Vändning på cirkelbåge

Vid ridning av volter eller delar därav skall hästen vara så mycket ställd i nacken och böjd i bålen åt vändningssidan, att fram- och bakhovarna följer samma linje. Hästen skall mjukt och villigt och med bibehållen takt röra sig på det böjda spåret.

Vid ridning av hörnpasseringar, skall dessa motsvara en del av en cirkel med 6 m diameter vid samlade - och arbetsgångarter, samt 10 m diameter vid mellan- och ökade gångarter samt förvänd galopp.

Vid direkt övergång från ett böjt spår till ett annat i motsatt rörelseriktning, skall hästen rakriktas ett kort moment i samband med övergången.

Mom 251

Serpentin

Vid utförande av serpentin skall ryttaren rida lika stora halvcirklar förbundna med raka linjer. Halvcirklarna skall tangera långsidorna och vid passerandet av medellinjen skall hästen vara parallell med kortsidorna. Beroende på antalet bågar i serpentina varierar halvcirklarnas storlek och längden på den raka linje som förbinder halvcirklarna. Serpentina påbörjas vid eller strax efter kortsidans mitt och avslutas strax före eller vid motsatta kortsidans mitt.

Mom 252

Vändning på bakdelen, skrittpiruet

Vändning på bakdelen och skrittpirueten skall ske i tydlig fyrtakt. Vändningspunkten förläggs till den inre bakhoven, som i varje steg lyfts och sätts ner på samma eller något framför den plats, varifrån den kommer. Yttre bakhoven trampar under vändningen framåt längs ett cirkelformat spår runt den inre bakhoven. Båda bakhovarna tillåts att röra sig på en begränsad cirkelformad yta. Ju större kravet på samling är,

desto större blir kravet på vändningens centrering. Framhovarna rör sig på var sitt cirkelformat spår runt vändningspunkten, varvid den yttre framhoven skall sättas framför och förbi den inre.

Hästen skall, genom hela vändningen, vara ställd åt vändningssidan och eftergiven i inre sidan. Den skall vara på tygeln med bibehållen form och framåtbjudning och mjukt och taktmässigt utföra vändningen. Bakdelen får under vändningen inte flyttas sig vare sig utåt eller inåt. Avståndet i sidled mellan hästens bakhovar skall under hela vändningen vara detsamma.

Det är ett allvarligt fel om hästen under vändningen korsar bakbenen. Vändningen utförs utan föregående halt. Efter vändningen rids hästen omedelbart

rakt ut i föreskriven gångart. Vändning på bakdelen utförs i förkortad mellanskritt och kan därför ej centreras lika mycket som skrittpiruett, som utförs i samlad skritt. Vändning på bakdelen skall betraktas som en förberedande övning till skrittpiruett och skall till alla delar utföras på ett så korrekt sätt, att enbart en ökning av samlingen skall leda till en rätt utförd skrittpiruett.

Mom 253

Skänkelvikning

I skänkelvikning skall hästen vara ställd i nacken från rörelseriktningen och i det närmaste rak i bålen, i ett väl avvägt tempo villigt flytta sig sidwärts undan den inre skänkeln. Det inre benparet förs framför och förbi det yttre. Det yttre benparet trampar mer framåt än sidwärts. Vid skänkelvikning diagonalt över ridbanan skall hästen tväras så mycket, att den är nästan parallell med långsidan, men framdelen skall tydligt leda i rörelseriktningen. Det är ett allvarligt fel om bakdelen går före.

Hästen skall röra sig på tygeln med bibehållen framåtbjudning och rytm.

Mom 254

Skolor

Skolorna utgörs av öppna, sluta och förvänd sluta. I samtliga skolor rör sig hästen, genom en lätt böjning i bålen, på flera spår. Skolorna skall göra hästen mer uppmärksam och placera den mellan ryttarens hjälper. Skolorna gymnastiserar hästen, så att bakdelen övertar mer vikt och därigenom ökar framdelens lätthet vilket också förbättrar hästens balans.

Det är viktigt att framåtbjudningen i skolorna bibehålls och att de utförs i ett väl avvägt tempo.

A

Öppna

Hästen skall, med tydlig eftergift i inre sidan vara ställd i nacken och böjd i bålen från rörelseriktningen. Bakdelen skall, utan att (framifrån sett) bakbenen korsas, gå på spåret och framdelen innanför, varvid inre frambenet trampar framför och förbi det yttre. Hästens böjning i inre sidan skall vara så stor att inre bak- och yttre framhov går på samma spår (tre spår). Om det inte inverkar negativt på öppnans kvalitet, kan fyrspårighet accepteras, men avståndet mellan inre bak- och yttre framhov får ej överstiga en hovsbredd.

B

Sluta

Hästen skall, med tydlig eftergift i inre sidan, vara ställd i nacken och böjd i bålen i rörelseriktningen.

Sluta längs långsidan/medellinjen

Framdelen skall gå på spåret och bakdelen innanför, varvid det yttre benparet - framifrån sett - trampar framför och förbi det inre. Hästens panna skall vara vinkelrät emot linjen. Hästens böjning i inre sidan skall vara så stor att yttre bakhoven går ca en hovsbredd innanför inre framhoven (fyra spår).

Förvänd sluta

Vid förvänd sluta rör sig hästen på samma sätt som i sluta längs långsidan men med bakdelen på och framdelen innanför spåret. I övrigt gäller samma bestämmelser som för sluta längs långsidan.

Diagonal sluta

Vid ridning av diagonal sluta skall hästen vara i det närmaste parallell med långsidan, men framdelen skall leda något i rörelseriktningen. Det yttre benparet trampar framför och förbi det inre. Hästen skall under hela rörelsen bibehålla samma balans och rytm.

Vid bedömning av direkta övergångar mellan slutor åt båda håll ("saxar") skall stor vikt läggas vid symmetrin i rörelsen, såväl slutornas placering som likheten mellan de båda sidorna. Hästen skall bibehålla samma rytm och tempo genom hela rörelsen. Hästen skall bibehålla den "gamla" slutan ända fram till övergången till den "nya" slutan.

Böjningen i hästens bål i skolorna får inte överdrivas, då detta inverkar menligt på hästens rörelser och försvårar bibehållande av balans och rytm. Detta gäller speciellt i diagonal sluta, där böjningen skall vara något mindre än i de övriga skolorna.

Mom 255

Passage

I passage rör sig hästen i mycket samlad, mycket eleverad och taktfast trav med tydligt svängningsmoment. Passagen karaktäriseras av stort engagemang av bakbenen med ökad böjning i bakbenens leder och med elasticitet i rörelsen.

Varje diagonalt benpar lyfts och återvänder till marken växelvis med jämn rytm.

I princip skall tån på det upplyfta frambenet vara i höjd med mitten av det nedsatta frambenets skenben och tån på det upplyfta bakbenet alldeles ovanför kotleden på det nedsatta bakbenet. Halsen skall vara rest och välvd som en naturlig följd av det ökade bakensengagemanget. Nacken skall vara högsta punkt och nosen befinna sig nära lodplanet.

Hästen skall med mjukt och lätt stöd förbli på tygeln med tydlig framåtbjudning, så att den med bibehållen rytm och utan synbar ansträngning obehindrat kan övergå från passage till piaff och tvärtom eller till annan föreskriven gångart.

Det är viktigt, att hästen under passagen även utnyttjar den påskjutande kraften så att svängningsmomentet förlängs. Oregelbundna steg, svängande med fram- eller bakdel åt sidorna eller släpande bakben är allvarliga fel.

Mom 256

Piaff

Piaff är en mycket samlad, taktfast och eleverad trav på stället. Hästen skall vara mjuk och eftergiven i ryggen. Genom bakdelens ökade sänkning till följd av ökad vinkling i bakbenens ledgångar, ges framdelen stor frihet, lätthet och rörlighet varav även följer större bogfrihet.

Varje diagonalt benpar lyfts och återvänder till marken växelvis med jämn rytm. Det fjädrande belastningsmomentet förlängs något. I princip skall tån på det upplyfta frambenet vara i höjd med mitten av det nedsatta frambenets skenben och tån på det upplyfta bakbenet alldeles ovanför kotleden på det nedsatta bakbenet. Halsen skall vara rest och välvd som en naturlig följd av den undersatta bakdelen.

Nacken skall vara högsta punkt och nosen skall vara nära lodplanet. Hästen skall med ett mjukt och lätt stöd förbli på tygeln. Hästen skall ständigt bjuda framåt och omedelbart när ryttaren så begär, upphöra med piaffen och övergå till önskad gångart.

Allvarliga fel är:

- hästen rör sig bakåt i samband med piaffen
- oregelbundna steg med bakbenen (bakhovarna ej i jämnhöjd)
- korsande fram-eller bakben

- svängande fram-eller bakdel
- överbelastning av frambenen (bakbenslyftet högre än frambenslyftet)
- överilad och/eller oregelbunden rörelse utan spänst
- Obetydlig rörelse framåt räknas som mindre fel.

Mom 257

Halvpiruett och piruett

Halvpiruett i galopp är en helomvändning (180 grader) på bakdelen omfattande 3-4 språng under galopp-rörelse. Helpiruett i galopp är en dubbel helomvändning (360 grader) på bakdelen under galopp-rörelse omfattande 6 - 8 språng. Frambenen och det yttre bakbenet skall röra sig runt det inre bakbenet, som varje gång det lyfts, skall återvända till samma eller något framför den plats, varifrån det kommit. Båda bakbenen skall röra sig i samma galopp-rytm. Hästen skall förbli på tygeln och med svagt böjd inre sida genom hela vändningen, bibehålla galopp-rytmen samt med väl undersatta bakben och lätt framdel utföra piruetten. Bakdelen får inte flytta sig vare sig utåt eller inåt. Ej heller får hästen vid ingången i piruetten flytta sig i sluta. En obetydlig tendens till öppna kan tolereras. Piruetten skall utföras mitt över den angivna linjen.

Piruetterns kvalitet bedöms med ledning av eftergift, lätthet, rytm, regelbundenhet och den korrekta förflyttningen samt precision och mjukhet i övergångarna in i och ut ur densamma.

Jämfotasprång i piruett och halvpiruett är ett allvarligt fel.

Mom 258

Övergångar

Övergångar mellan gångarter och olika tempon skall utföras mjukt, tydligt och omedelbart på anvisade platser. Föregående gångart eller tempo skall bibehållas ända till hästen övergår till annan föreskriven gångart, förändrar tempo eller gör halt. Gångartens rytm skall bibehållas. Hästen skall förbli på tygeln med en lätt förbindelse med ryttarens hand. Övergångar från ökade - eller mellangångarter till samlade - eller arbetsgångarter skall inte ske endast genom att hästen bromsas, utan framför allt genom ökat undertramp.

Vad som sagts ovan gäller även vid övergång mellan olika rörelser (t ex vid övergång piaff - passage och omvänt). I lätt klass får hästen ta några steg i mellanliggande gångart.

Mom 259

Överstrykning

Vid överstrykning för ryttaren händerna ca 20-30 cm framåt och drar dem längs mankammen medan hästen förflyttar sig 2-3 hästlängder, varefter händerna förs tillbaka till utgångsläget. Med bibehållen bärighet får hästens panna och nos komma längre framför lodplanet. Tempot bör vara oförändrat.

Mom 260

Reservmoment

Mom 261

Ryttarens sits

Ryttarens sits skall präglas av mjukhet och stadga. Mellandelens ställning utgör grunden för en riktig sits. Axlar, höfter och hälar skall vara i ungefär samma lodlinje. Ryttaren skall sitta väl ned i sadelns mitt över hästens mittlinje och med höfterna lodrätt över sätet. Lår och underben skall vara sträckta nedåt och måttligt omvridna. Underbenen skall ligga nära hästen och tån peka snett framåt.

Knäet skall ligga tätt intill sadeln utan att klämma. Trampet i stigbygeln skall vara en följd av det sänkta knäet och vara fjädrande med hälen något lägre än fotspetsen. Ovanstående bidrar till ett "slutet" skänkelläge. Rygg och korsrygg skall vara raka utan spänning. Överarmarna skall hänga ledigt efter sidorna med armbågarna nära livet utan att klämma.

Händerna hålls med tummarna som högsta punkt och med ca en handsbredds mellanrum i sidled. Händerna skall vara låga, fria och burna så att underarmarna bildar i det närmaste raka linjer med tyglarna till hästens mun. Huvudet och halsen skall bäras fritt och naturligt, med blicken i rörelseriktningen.

Mom 262

Ryttarens inverkan

Ryttarens inverkan skall vara mjuk med korrekta men fina och i det närmaste omärkliga hjälper. Effekten av ryttarens hjälpgivning skall visa sig genom att hästen utförde i programmet föreskrivna rörelserna på ett korrekt sätt. Smackning, vissling samt användande av rösten en eller flera gånger under uppvisningen, är absolut förbjudet och skall medföra minst två poängs avdrag, från det annars avsedda betyget för den bedömningsgrupp, där det skett samt även påverka betygen under "Allmänt intryck".

Tygelhållning skall vara med två händer.

Ridning på en hand är tillåten i Kür.

Vid hälsning i början och slutet av ritten skall ryttaren ta tyglarna i en hand och hälsa. Vid utridning efter avslutad uppvisning är tygelhållning fri.

”HK” Ryttare vars handikapp inte medger tygelhållning med två händer, får rida på en hand.

Mom 263

Vid rörelse som skall utföras på en bestämd punkt, skall ryttarens axlar befinna sig i höjd med denna när rörelsen påbörjas. Vid ridning på diagonala linjer skall ev. övergång eller galoppombyte ske när hästens framben når spåret vid den aktuella punkten.

Stora krav skall ställas på ridning av rätta vägar såväl vid rörelsers utförande som under vägsträckor mellan rörelser.

Mom 264 - 269

Reservmoment

4. Bedömningsgrunder

Mom 270

Betygsättning

Varje domare värderar, i bedömningsgrupp ingående rörelser, med ett betyg från 0 – 10 enligt följande:

Utmärkt	10	Ej godkänt	4
Mycket bra	9	Ganska dåligt	3
Bra	8	Dåligt	2
Ganska bra	7	Mycket dåligt	1
Godkänd	6	Ej utförd (helt misslyckad)	0
Med tvekan godkänd	5		

Ryttare ska vara beredd att starta omgående efter startsignal. Ritten/betygsättningen startar när ryttaren, efter startsignal, rider in på medellinjen vid A.

Vid tävling, där utrymme att rida runt hela banan inte finns, eller där banans inläpp inte är placerat vid A, får ekipage utnyttja hela tävlingsbanan före startsignal. Efter startsignal påbörjas ritten inifrån banan.

Hela ritten är avslutad när utridning sker vid A eller av arrangören anvisad plats.

Före start eller efter den avslutande hälsningen får ingenting påverka betygsättningen.

Ryttare som medvetet lämnar banan i annan än föreskriven gångart eller hoppat ut över staketet, kan uteslutas ur klassen efter beslut av domarordföranden.

”**HK**” En medhjälpare får hjälpa ryttaren in på dressyrbanan till A samt får under uppvisningen uppehålla sig intill banan närmare än föreskrivna 10-15m.

Ryttare till häst får mottaga, ur säkerhetssynpunkt, nödvändig hjälp efter start.

Halvpoäng kan ges i alla klasser, (0,5-9,5) förutom i unghästklass/ungponnyklass där decimalen får användas (0,1-9,9).

Samtliga domares poäng skall räknas vid resultatsammanställningen. Domarna skall inte konferera under pågående klass, vare sig under eller mellan ritterna annat än för samordning av inträffade felridningar. Betygsjämförelse (”normalisering”) får ej förekomma. Vid gemensam bedömning gäller ej ovanstående.

Mom 271

Skärande av tänder, slag med svansen el dylikt, när det kan uppfattas som tecken på irritation och motstånd från hästen, samt tungfel, d v s när hästen genom att dra upp eller föra ut tungan och därigenom undandrar sig bettets inverkan, skall det belastas den bedömningsgrupp där det inträffar, samt betygen under ”Allmänt intryck”.

Mom 272

Om domarordföranden finner att häst visar tydlig hälta och att denna inte kan betraktas som en tillfällig oregelbundenhet i gången, avbryts ritten och ekipaget skall lämna tävlingsbanan i skritt.

Även vid annan nedsatt prestationsförmåga eller allmäntillstånd som bedöms som olämpligt eller stötande för fortsatt uppvisning, skall domarordföranden avbryta ritten. Ekipaget utesluts ur klassen och skall lämna banan i skritt.

Domarordförandens beslut kan ej överklagas.

Mom 273

I samtliga dressyrklasser (utom kür) skall domarordföranden när en tävlande gör fel i programmet (vänder år fel håll, glömmet en rörelse etc.) genom signal med pipa eller klocka avbryta ritten. Den tävlande gör halt på den plats ekipaget befinner sig och avvaktar instruktion från domarordföranden. Anser sig den tävlande ha uppfattat situationen, och inte vara i behov av instruktion, får han på egen risk fortsätta ritten.

I några fall bör domarordföranden, när den tävlande gör fel, inte avbryta ritten.

Sådana fall är t ex när övergång från ökad trav till samlad trav utförs vid V i stället för K eller att vändning på bakdelen utförs vid S i stället för E.

Domarordföranden noterar och beslutar om sådana felridningar och meddelar efter ritten sitt beslut till övriga domare. Om felridning sker i rörelser som utförs åt båda håll, och domarordföranden inte avbrutit ritten vid första felridningen, skall den tävlande endast belastas med en felridning.

Tävlande som påbörjar en rörelse men misslyckas med densamma och därför gör om rörelsen skall, utan att ritten avbryts, bestraffas med en felridning. Vid bedömning av denna rörelse skall det första försöket betygssättas. Detta gäller även inridning på medellinjen efter startsignal.

Fel i programmet skall, vare sig ritten avbrutits eller ej, bestraffas med avdrag från varje domare.

Avdrag för felridning i programmet:

Första gången	– 2 poäng
Andra gången	– 4 poäng
Tredje gången	– uteslutning ur klassen

Avdrag felridning vid kval för unga hästar/unga ponnyer:

Första gången	- 0,5%
Andra gången	- 1,0%

Tredje gången - uteslutning ur klassen

Om domarordförande inte noterar felridning räknas detta till ryttarens födel.

Följande fel belastas med 2 poängs avdrag, men kan ej leda till uteslutning ur klassen: när ekipage:

- inte påbörjar ritten inom 45 sek efter startsignal
- kommer in på banan innan startsignal är given
- kommer in med spö runt banan
- kommer in på banan med spö
- hälsar på felaktigt sätt
- lämnar tävlingsbanans öppna in- och utsläpp genom detta, och återkommer inom 20 sek

Ridspö är endast tillåtet vid framridning/framridning i collectingring och prisutdelning. Ansvar för att spöet ej medförs i samband med förestående start åligger ryttaren.

Följande fel vid kùrklasser belastas med 0,5 % avdrag, men kan ej leda till uteslutning ur klassen när:

- ekipage inte kommer in på banan efter 20 sek sedan musiken börjat
- programmet är kortare eller längre än angiven tid

Följande fel leder till uteslutning ur klassen:

- A. Ekipage som ej kommer till start inom 90 sekunder efter given startsignal.
- B. När en häst/ponny är olydig i mer än 20 sekunder i sträck på tävlingsbanan. Om olydnad inne på tävlingsbana innebär fara för ryttare, häst, domare eller publik, även om olydnaden inte varat i 20 sekunder.
- C. Ryttare som, utan att domarordföranden givit tillstånd, sitter av på tävlingsbanan efter start, (inridning vid A) och före utridning på angiven plats.
- D. Ryttare som, mellan start (inridning vid A) och avslutande hälsning, lämnar tävlingsbanan. Som lämnande av tävlingsbanan räknas när hela ekipaget befinner sig utanför tävlingsbanans markering.

När ekipage lämnar tävlingsbanans öppna in- och utsläpp genom detta och ej återkommer inom 20 sek.

- E. Vid tre felridningar

- F. Ryttare, som råkar ut för omkullridning eller avfallning i samband med förestående start eller före den avslutande hälsningen. Häst/ponny skall ledas ut. Uteslutning gäller ej vid omkullridning eller avfallning efter den avslutade hälsningen. Häst/ponny skall ledas ut.
- G. Ekipage som mottager hjälp efter start (inridning vid A), vare sig det är begärt eller ej.
- H. Ekipage som leds in på eller ut från tävlingsbanan.
- I. Medtagande av headset eller liknande in på tävlingsbanan.

Om tävlingsbanans staket, eller delar därav, ramlar omkull eller om ekipaget under ritten blir stört av oroligheter på banan t ex av lösa hundar el dyl. skall ritten avbrytas och felet åtgärdas utan att ekipaget belastas med något avdrag. När banan är återställd/felet avhjälpst skall ryttaren fortsätta från den punkt där ritten avbrutits.

Vid extrema väderförhållanden eller andra extrema situationer kan domarordföranden avblåsa pågående ritt eller klass. Avbruten ritt/klass skall slutföras när förhållandena så tillåter.

Mom 274

Omedelbart efter varje ritt skall domarordföranden, med sina domarkollegor, kontrollera att avdrag för ev. felridningar och andra avdrag noterats.

Mom 275

Kür är en tävlingsklass, där ryttaren komponerar sitt eget program till självvald musik. Följande program förekommer:

- FEI:s Pony Kür
- FEI:s Junior Kür
- FEI:s Kür för Unga Ryttare
- FEI:s Intermediaire I Kür
- FEI:s Grand Prix Kür

Halt och hälsning i början och i slutet av programmet är obligatoriskt. I programmen ingår vissa obligatoriska rörelser, som betygsätts. Inridning vid A skall ske inom 20 sekunder efter musikens början. Musiken skall upphöra vid den avslutande hälsningen. Det komponerade programmet skall genomföras inom angiven tidsram.

Tiden tas med start när ekipaget rör sig framåt efter den inledande hälsningen och med stopp vid den avslutande hälsningen. Om avbrott sker i musiken, och reservmusik inte finns omedelbart tillgänglig, avbryts ritten och ekipaget lämnar tävlingsbanan.

Ekipaget får därefter, om så är möjligt, återkomma för att fullfölja ritten. För att inte störa efterföljande ekipages starttider, skall detta ske i schemalagd paus eller sist i klassen, vilket domarordförande tillsammans med överdomaren och tävlingsledaren bestämmer efter samråd med ryttaren. Ryttaren bestämmer om programmet åter skall visas från början eller från det moment där avbrott i musiken skett. De betyg som erhålles för utförd del i programmet kvarstår oförändrade.

Ytterligare bestämmelser för Kür finns på Ridsportförbundets hemsida.

Mom 276 – 279

Reservmoment

5. Bestämmande av ordningsföljden

Mom 280

Vid alla tävlingar skall av Ridsportförbundet utgivna och för varje tidpunkt gällande dressyrprotokoll användas. Arrangör skall arkivera kopior av dressyrprotokoll i 24 månader.

Efter varje ritt hämtas protokollen (underskrivna av resp. domare) av därtill utsedd person. Efter att ha multiplicerat med ev. koefficienter och gjort avdrag för ev. felridningar, sammanräknas de olika domarnas poängsummor.

Domarsekreterare får ej utföra sammanräkningen. Samtliga domares slutsummor omräknas till procent med två eller tre decimaler, som ej får avrundas till hela procent. Antal decimaler framgår av respektive protokoll. Summan av samtliga domares procenttal, dividerat med antalet domare, utgör ekipagens totalresultat. Erhållet totalresultat för varje ekipage meddelas på ett tydligt sätt för tävlande och publik. Den ryttare som erhållit högsta totalresultat är segrare, den därefter blir tvåa osv. Vid lika totalresultat för de tre främst placerade ryttarna bestäms deras placering av resultatet för allmänt intryck. Om även resultatet för allmänt intryck är lika, blir ekipagen likaplacerade.

Övriga ekipage som erhåller samma totalresultat blir likaplacerade.

Vid lika totalresultat i kürklasser, skiljs de tre främst placerade ryttarna åt med hjälp av resultatet för det konstnärliga utförandet. Om även resultatet för det konstnärliga utförandet är lika, skiljs ekipagen åt med hjälp av resultatet för harmoni mellan ryttare och häst.

Om även resultatet för harmoni mellan ryttare och häst är lika, skiljs ekipagen åt med hjälp av resultatet för koreografi, användande av banan, uppfinningsrikedom. I mästerskapsklass sker vid likaplacering, efter kontroll av resultaten för allmänt intryck/konstnärligt utförande, omridning om första plats. I Grand Prix-klasser blir alltid minst tre ekipage placerade, oavsett antalet startande. När ponnyryttare eller juniorer vid inbjudnings- eller lokal tävling uppnått samma procentsats som den sist placerade ryttaren i klassen, kan vit rosett delas ut till dessa. Om felräkning skett, skall resultatet alltid rättas till även om felet upptäcks senare.

Mom 281

Vid tävling med försök och final är till final kvalificerat ekipage skyldigt att starta. Om kvalificerat ekipage, utan giltigt skäl, inte kommer till start i finalen, tilldelas ryttaren varning.

6. Kvalifikation, uppklassning och nedklassning

Mom 285

Kvalifikation häst

Kvalifikation

- följer alltid ekipaget.
- gäller under en period av 24 månader
- skall vara genomförd före den ordinarie anmälningstidens utgång
- skall anges vid anmälan och kunna visas upp i sekretariatet före start.
- kan ej ske i kårklasser.

För kvalifikation gäller endast resultat uppnådda med traditionell bedömning där varje rörelsegrupp av rörelser erhållit betyg från 0 - 10.

För kvalifikation enligt nedan är totalresultatet avgörande. Ryttaren/målsman ansvarar för ekipagets kvalifikation.

Ekipage som tidigare varit kvalificerat för viss svårighetsgrad, men under de därefter följande 24 månaderna ej uppnår minst 62,00% i svårighetsgraden, flyttas ned en svårighetsgrad och ekipaget måste åter kvalificera sig enligt nedan.

Ekipage som startar utan att vara kvalificerat, avstängs från klassen, även om det upptäcks i efterhand.

Till regional tävling

För att få starta i Msv B-klass skall ekipage två gånger, ha uppnått minst 62,00% i Msv C-klass eller lägst FEI:s program för tvåstjärning fälttävlan CCI/CIC** (A).

6- och 7-åriga hästar äger rätt att starta i Msv B-klass utan föregående kval i Msv C-klass.

För att få starta i Msv A-klass skall ekipage två gånger, ha uppnått minst 62,00% i Msv B:4, Msv B:5, FEIs Lagtävlansprogram Msv B eller FEIs Individuella mästerskapsprogram Msv B.

Till nationell tävling

För att få starta på nationell tävling krävs en kvalifikation enligt nedan.

För att få starta i Lätt A-klass, skall ekipage ha uppnått minst 62,00% i Lätt A:1 eller högre på regional tävling.

För att få starta i Msv C-klass skall ekipage ha uppnått minst 62,00% i Msv C-klass eller högre på regional tävling.

För att få starta i Msv B-klass skall ekipage ha uppnått minst 62,00% i Msv B-klass eller högre på regional tävling.

För att få starta i Msv A-klass skall ekipage ha uppnått minst 62,00% i Msv A-klass på regional tävling.

För att få starta i FEI:s Intermediaire I, skall ekipage ha uppnått minst 62,00% i Msv A-klass på nationell- eller elitävling.

För att få starta i Intermediaire I B eller FEI:s Intermediaire II skall ekipage ha uppnått minst 62,00% i FEI:s Intermediaire I på nationell- eller elitävling.

För att få starta i FEI:s Grand Prix-klasser skall ekipage ha uppnått minst 62,00% i Intermediaire I B eller FEI:s Intermediaire II på nationell- eller elitävling.

Till elitävling

För att få starta på elitävling krävs en kvalifikation enligt nedan.

För att få starta i Msv B-klass skall ekipage ha uppnått minst 62,00% i Msv B-klass eller högre på nationell tävling.

För att få starta i Msv A-klass skall ekipage ha uppnått minst 62,00% i Msv A-klass eller högre på nationell tävling.

För att få starta i FEI:s Intermediaire I skall ekipage ha uppnått minst 62,00% i denna klass på nationell tävling.

För att få starta i Intermediaire I B eller FEI:s Intermediaire II skall ekipage ha uppnått minst 62,00% i någon av dessa klasser på nationell tävling.

För att få starta i FEI:s Grand Prix-klasser skall ekipage ha uppnått minst 62,00% i Intermediaire I B eller högre på nationell tävling.

Mom 286

Uppklassning häst

Uppklassning följer alltid hästen.

Uppklassning gäller under en period av 24 månader. Uppklassning sker endast ur lokal tävling.

Häst som erhållit 80 poäng från LA-klass eller högre är uppklassad ur lokal tävling.

För uppklassning gäller endast poäng tagna i samma eller högre klass.

Ryttare/målsman är skyldig att ha kännedom om uppklassningsförhållandena för tävlande häst.

För häst som tävlas av olika familjemedlemmar gäller uppklassning för varje enskilt ekipage. Som familjemedlemmar räknas personer som lever i familjelika förhållanden.

För lektionshäst gäller uppklassning för varje enskilt ekipage.

Uppklassad häst som startar i lokal tävling utesluts, även om det upptäcks i efterhand.

Poäng erhålles endast från regional-, nationell- och elitävling i tabellen angivna klasser.

Klass	placering	1	2	3	4	5	6	osv
Lätt A		12	8	6	4	2	2	2
Msv C		15	10	8	6	4	3	3
Msv B-klasser och FEI:s program Msv B		18	12	10	8	6	4	4
Msv A-klasser och FEI:s program Msv A		30	25	20	15	12	10	10
FEI:s Intermediaire I Intermediaire I B och FEI:s Intermediaire II		35	30	25	20	17	15	15
FEI:s Grand Prix-klasser		40	34	28	22	19	17	17
		50	43	36	29	24	20	20

Poäng enl ovanstående tabell räknas endast

- om totalresultatet av ritten uppgått till minst 60,00% av resp. klass maximipoäng.
- om antalet startande uppgått till minst tio i Lätt A- och Msv C-klasser samt minst fem i övriga klasser förutom i FEI:s Grand Prix- klasser, där oavsett antalet startande, tre startade ekipage alltid räknas som placerade och därmed erhåller poäng enligt ovan.

Kürprogram på resp. nivå ger samma poäng som de obligatoriska programmen.

Placering vid Svenska mästerskap värderas enl. poängtabellen med koefficient nedan:

SM kval koeff 1,5

SM final koeff 2,0

Bonus för slutplacering i SM individuellt:

1:a 100p 2:a 80p 3:a 60p

Internationella tävlingar

Placering i internationella tävlingar värderas enl. poängtabellen med koefficient nedan:

OS, VM, EM, WC-final	koeff 4,5
WC kval	koeff 3,5
CDI 3*, 4*, 5*	koeff 2,5
CDI 1*, 2* samt CDI utanför Västeuropa	koeff 1,5
Tröstklass	koeff 0,5

Bonus för slutplacering individuellt

OS/VM	EM/World Cup Final	NM/SM
1:a 200p	1:a 150p	1:a 100p
2:a 150 p	2:a 100p	2:a 80p
3:a 100 p	3:a 80p	3:a 60p

Ekipage som deltar i FEI:s Grand Prix Special eller FEI:s Grand Prix Kür och inte placerar sig bland de fem främsta, erhåller samma poäng som den 6:e placerade ekipaget. Ekipage som kvalificerat sig från FEI:s Grand Prix till FEI Grand Prix Special och/ eller till FEI:s Grand Prix Kür och fullföljer, och där uppnått minst 62,00% men inte blivit placerat, erhåller lika många poäng som en seger i utskrivnen och genomförd tröstklass.

Mom 287

Nedklassning häst

Vid försäljning av häst eller om häst stadigvarande (minst 6 månader) skall tävlas av annan ryttare kan hästen flyttas ned till 0 poäng. Sådan nedklassning får dock ej ske mer än en gång per 12-månadersperiod.

Denna nedklassning gäller då hästen tävlas av den nya ryttaren. Avser den tidigare ryttaren att tävla hästen tillämpas inte nedklassningen. Om en ryttare eller ägare önskar tillämpa denna bestämmelse skall meddelande lämnas till Ridsportförbundet innan start.

Mom 288

Kvalifikation ponny

Kvalifikation

- följer alltid ekipaget
- gäller under en period av 24 månader

- skall vara genomförd före den ordinarie anmälningstidens utgång
- skall anges vid anmälan och kunna visas upp i sekretariatet före start.
- kan ej ske i kyrklasser.

För kvalifikation gäller endast resultat uppnådda med traditionell bedömning där varje rörelsegrupp av rörelser erhållit betyg från 0 - 10.

För kvalifikation enligt nedan är totalresultatet avgörande.

Ryttaren/målsman ansvarar för ekipagets kvalifikation.

Ekipage som tidigare varit kvalificerat för viss svårighetsgrad, men under de därefter följande 24 månaderna ej uppnår minst 62,00% i svårighetsgraden, flyttas ned en svårighetsgrad och ekipaget måste åter kvalificera sig enligt nedan.

Ekipage som startar utan att vara kvalificerat, avstängs från klassen, även om det upptäcks i efterhand.

Till nationell- och elittävling

För att få starta i klass, där inte öppna, sluta och enkla byten ingår, skall ekipage två gånger ha uppnått minst 62,00% i Lätt A:1 eller högre på regional tävling. För att få starta i klass där öppna, sluta och enkla byten ingår, skall ekipage två gånger ha uppnått minst 62,00% i klass på regional tävling där dessa rörelser ingår.

Mom 289

Uppklassning ponny

Uppklassning följer alltid ponnyn.

Uppklassning gäller under en period av 24 månader.

Uppklassning sker endast ur lokal- och regional tävling.

Ponny som erhållit 50 poäng är uppklassad ur lokal tävling

Ponny som erhållit 20 poäng är uppklassad ur Lätt C

Ponny som erhållit 50 poäng är uppklassad ur Lätt B på lokal och regional tävling

Ponny som blivit uppklassad ur lokal tävling, men under de därefter följande 24 månaderna ej uppnått 50 poäng blir nedklassad och får åter starta på lokal tävling.

Ponny som blivit uppklassad ur Lätt C, men under de därefter följande 24 månaderna ej uppnått 20 poäng blir nedklassad och får åter starta i Lätt C.

Ponny som blivit uppklassad ur Lätt B, men under de därefter följande 24 månaderna ej uppnått 50 poäng flyttas ned en svårighetsgrad och får åter starta i Lätt B.

Kat A- och kat B-ponny uppklassas endast ur Lätt C.

4-årig ponny uppklassas ej ur Lätt C.

5-årig ponny uppklassas ej ur Lätt B

Ponny med ryttare som under året fyller högst nio år, uppklassas ej ur Lätt B.

Ryttare/målsman är skyldig att ha kännedom om uppklassningsförhållandena för tävlande ponny.

Ponny som startar klass som den är uppklassad ur avstängs från klassen, även om det upptäcks i efterhand. För ponny som tävlas av flera syskon, gäller uppklassning för varje enskilt ekipage.

Som syskon räknas hel- eller halvsyskon eller att man bor i familjelika förhållanden.

För lektionsponny gäller uppklassning för varje enskilt ekipage.

Vid inbjudnings- eller lokal tävling erhålles inga poäng.

Poängtabell för placering vid regional tävling

Klass	placering	1	2	3	4	5	6	osv
Lätt B:0- Lätt B:3		7	5	4	3	2	1	1

Lagtävlansprogram för ponnyallsvenskan

Lätt A:1 – Lätt A:4 och Lätt AP:0	9	7	6	5	4	3	3
-----------------------------------	---	---	---	---	---	---	---

Lätt A-klasser med öppna, sluta och enkla byten

FEI:s Inledande program för ponnyryttare	11	9	8	7	6	5	5
--	----	---	---	---	---	---	---

Poängtabell för placering vid nationell- och elittävling för alla kvalificerade ponnyer

Klass	placering	1	2	3	4	5	6	osv
Lagtävlansprogram för ponnyallsvenskan								
Lätt A:1 – Lätt A:4 och Lätt AP:0		18	14	12	10	8	6	6

Lätt A-klasser med öppna, sluta och enkla byten,

Msv C och

FEI:s Inledande program

för ponnyryttare	22	18	16	14	12	10	10
------------------	----	----	----	----	----	----	----

FEI:s Lagtävlansprogram för ponnyryttare

FEI:s Individuella mästerskapsprogram för ponnyryttare

FEI:s Ponnykür	26	22	20	18	16	14	14
----------------	----	----	----	----	----	----	----

Poäng enl ovanstående tabeller räknas endast

- om totalresultatet av ritten uppgått till minst 60,00% av resp klass maximipoäng.

- om antalet startande varit minst tre per kategori eller sammanslagen kategori.

Bonus för slutplacering individuellt SM

1:a 52p 2:a 44p 3:a 40p

Internationella tävlingar

Placering i internationella tävlingar värderas som i uppställningen nedan.

NM individuellt	koeff 1,5
Tävlingar med lägst fem startande nationer	koeff 1,5
Övriga tävlingar	koeff 1,0
Tröstklasser	koeff 0,5

Sammanslagning av ponnykategorier

Om antalet startande per kategori inte uppgår till tre, skall kategorierna slås samman enligt följande alternativ:

eller kat A och kat B

eller kat B och kat C

eller kat C och kat D

Om inget av ovanstående alternativ går att använda, skall kat A och kat B slås samman, samt kat C och kat D samman oavsett antalet startande.

Kat A slås aldrig samman med annan kategori om den är fulltalig.

När antalet anmälda ponnyer är så få att ingen kategori får tre startande, skall sammanslagning ske så att en full kategori kan bildas.

Enligt tabellen för minimiantalet startande (3 st), måste angivet antal komma till start för att ge poäng enligt poängtabellen.

Vid sammanslagning av kategorier skall samlotning ske. Vi ponnytävling där antalet underskrider 3 startande per kategori eller sammanslagen kategori, delas vit rosett ut till de ekipage som uppnått minst 62,00%.

Mom 290

Nedklassning ponny

Vid försäljning av ponny eller om ponny stadigvarande skall tävlas av annan ryttare (minst 6 månader) kan ponnyen flyttas ned till 0 poäng. Sådan nedklassning får dock ej ske mer än en gång per 12-månadersperiod.

Om den tidigare ryttaren på nytt tävlar ponnyen bortfaller rätten till nedflyttning omedelbart. Ponnyen återtar då sin ursprungliga uppklassning med tillägg av efter nedklassning erövrade poäng.

För ponny som bytt ryttare utan att ägarbyte skett, skall ponnyns företrädare, innan ekipaget startar, skriftligen ansöka om nedklassning och samtidigt betala en av Ridsportförbundet fastställd avgift avseende ryttarbyte, till pg 50 77 74-8.

Mom 291

”HK” Kvalifikation handikapp

- följer alltid ryttaren/ekipaget.
- gäller under en period av 24 månader.
- skall anges vid anmälan och kunna visas upp i sekretariatet före start.
- kan ej ske i kårklasser.
- från tävling för ryttare med handikapp skall alltid ske i den svårighetsgrad eller högre som motsvarar ryttarens gällande internationella- eller nationella klassificering.
- Ryttaren/målsman ansvarar för sin kvalifikation.
- Ryttare/ekipage som startar utan att vara kvalificerat, avstängs från klassen, även om det upptäcks i efterhand.

Till lokal tävling

Ryttare får starta utan internationell- eller nationell klassificering i valfri svårighetsgrad.

Till regional tävling

Ryttare skall ha en internationell- eller nationell klassificering. Ryttare får starta i valfri svårighetsgrad.

Till nationell tävling

För att få starta skall:

Ryttaren uppnått minst 55,00% som slutresultat på regional tävling för ryttare med handikapp eller ekipaget uppnått minst 55,00% som slutresultat i Lätt C eller högre på lokal tävling eller högre för icke handikappade.

Till elitävling

För att få starta skall:

Ryttaren uppnått minst 55,00% som slutresultat på nationell tävling för ryttare med handikapp eller Ekipaget uppnått minst 55,00% som slutresultat i Lätt C eller högre på lokal tävling eller högre för icke handikappade ryttare.

Mom 292 – 294

Reservmoment

7. Övrigt

Mom 295

Uppvisning av ridavdelning

Allmänna bestämmelser för uppvisning av ridavdelning:

1. Avdelningsridning är en tävlingsform som stärker gemenskapen i en klubb eller förening. Ryttarna lär sig ta hänsyn och rätta sig efter varandra. Det är också nyttigt för hästarnas utveckling.
2. Avdelningsridning innebär att ekipagen utför olika rörelser på kommando av en instruktör enligt fastställt program LA på bana 20x60 m LB och LC på bana 20x40 m.
3. Avdelning består av 4, 6 eller 8 ekipage. I propositionen anges om det skall vara 4, 6 eller åttamannalag.
4. Det viktigaste i en avdelning är helhetsintrycket. Avdelningen måste fungera som en enhet. Avstånd, luckor och ridvägar måste vara korrekta. Rörelserna måste utföras med samtidighet.
5. Betsling: Träns. Hästarna skall gå på tygeln. Ryttarna skall ha korrekt sits och rätt handställning.
6. En avdelning ska präglas av likformighet även i utrustning och klädsel. Olikheter kan ge lägre poäng under allmänt intryck. Se punkt 14.
7. Ryttarna skall bära sporrar och handskar. Övrig utrustning för ryttare och hästar se särskilda bestämmelser för detta.
8. Hästarna skall på båda sidor av tränset bära väl synliga nummerlappar, som visar hästens plats i avdelningen.
9. I avdelningsridning får alla hästar resp. ponnyer starta. Avvikelser från detta ska klart framgå av propositionen.
10. Häst får starta maximalt två gånger per klass i olika avdelningar under olika ryttare. Ryttare får rida olika hästar i olika avdelningar i samma klass.
11. Kommando enligt Ridhandboken skall användas. Kommandot skall ges så att täten utför rörelsen vid angiven bokstav. De inom parentes angivna bokstäverna i programmen gäller andra täten i avdelningen.
12. Hälsning innebär att instruktören ställer upp på höger flygel och alla hälsar.
13. Domarna, dömre från kortsidan, var för sig de olika rörelserna med betyg 0-10 i de olika bedömningsgrupperna. Vid betygssättning vid allmänt intryck får överläggning mellan domarna inte förekomma. De bör kort motivera sina betyg.

14. En särskild program- och utrustningskontrollant dömer avdelningens puts och utrustning enligt särskilda bestämmelser.
15. Den avdelning som nått den högsta slutpoängen är segrare, den därefter 2:a osv. Om två eller flera avdelningar har samma slutpoäng förklaras de likplacerade.

Mom 296 - 299

Reservmoment

Sakregister TR II, Dressyr

	Mom.
Anordningar	207
Antal deltagare/klass	205
Avdelningsridning	295
Avfallning/omkullridning	273 F
Avsittning	273 C
Avslutad ritt	270
Bana	202, 203
Beträdande av bana	202
Bett och betsling	222
Betygssättning	270
Dekorering av häst	224
Domare	206, 209
Dressyrbanans in-/utsläpp	202, 273
Dressyrens mål	240
Dressyrprogram	208
Efteranmält ekipage	204
Enkelt byte	246
Felridningar	273, 274
Försök och final	281
Framridningsbana	203
Förvänd galopp	245
Galopp	244
Galoppombyte i språnget	247 A
Galoppombyten i serier	247 B
Halt	248
Hälsning	262
Hälsa, nedsatt prestationsförmåga	272
Häst-/ponny byte på tävling	205
Kandar	222
Klädsel	221
Kür	275

Kvalifikation, häst	285
Kvalifikation, ponny	288
Kvalifikation handikapp	291
Likaplacering	280
Lämnande av banan	273 D
Motstånd, tungfel mm	271
Nedklassning, häst	287
Nedklassning ponny	290
Officiella funktionärer	209
Olydnad	273 B
Omkullridning / avfallning	273 F
Ordningsföljd	280
Passage	255
Piaff	256
Piruet och halpiruet	257
Poäng-/procentavdrag	273
Poängtabell, häst	286
Poängtabell, ponny	289
Prisutdelningar	212
Programläsare	208
Protokoll	207, 280
Resultat	280
Ritt, startad/avslutad	270
Ryggning	249
Ryttarens inverkan	262
Ryttarens sits	261
Ryttar-/ägarbyte.....	205
Ryttarbyte på tävling	204
Rörelse på en bestämd punkt	263
Sadling	223
Samling	241
Sammanslagning av ponnykategorier	289
Serpentin	251

Skolor	254
Skritt	242
Skrittpiruet, vändning på bakdelen	252
Skänkelvikning	253
Sluta	254 B
Sporrar	221
Spö	221, 273
Start	270
Start inifrån banan	270
Startlista, startordning, starttider	205
Startordning	204
Startsignal	270
Synsvaga ryttare	211
Totalresultat	280
Trav	243
Träns	222
Tungfel, motstånd mm	271
Tävlingsbana	202
Uppklassning, uppklassningstabell häst	286
Uppklassning, uppklassningstabell ponny	289
Uteslutning	221, 222, 223, 224, 227, 273
Utom tävlan	220
Vändning på cirkelbåge.....	250
Åldersgränser, häst / ponny	220
Ålder, ryttare	220
Öppna	254 A
Övergångar	258

häst

Jag hanterar hästen på ett sätt som jag kan stå för och som jag är stolt över inför omvärlden

Jag behandlar alla hästar med respekt

Jag ser till att hästen finns i en trygg- och säker miljö och jag reagerar om den far illa

Jag tränar och tävlar i samspel med hästen och kräver inte mer än vad vi har förutsättningar att klara av

Jag ansvarar själv för att öka min kunskap och kompetens om hästen

människa

Jag visar respekt för alla människor

Jag bekräftar och berömmar andra

Jag berättar öppet och tydligt om jag har olika uppdrag och roller

Jag är en god förebild för ridsporten

Jag tar ansvar och agerar om någon bryter mot våra regler